

Pikkutiira täydensi Meri-Lapin kevätmuuttajalistan

Jorma Halonen

Tiiraksi huvittavan pieni pikkutiira tavattiin Meri-Lapin alueella Perämerellä heinäkuun ensimmäisenä. Edellisenä vuonna ensimmäinen havainto lajista tehtiin 9.6. ja 2020 kesäkuun lopulla, 25.6.

Kaikissa edellä kerrotuissa tapauksissa havaintopaikat on lajin vähälukuisuuden tähden salattu. Suomen arviolta 70 parin pesimäkantaa pidetään erittäin uhanalaisena.

Meri-Lapin pikkutiirat on useimmiten nähty ulkomeren pikkusaarilla, eikä noilla alueilla retkeillä kovin ahkerasti. Näin ollen kevään ensihavainnot eivät välttämättä kerro niinkään lajin saapumisesta kuin lintuharrastajien liikkumisesta pikkutiiran esiintymisalueilla.

BirdLife Suomen Tiira-lintuhavaintopalvelun ilmoitusten perusteella varhaisimmat tulijat on havaittu keskimäärin 13.6. Vastaavasti ruokin keskiarvo on 12.6. Perinteisesti Lapin myöhäisimpänä saapujana pidetyn lapinuunilinnun pitkäaikainen keskiarvo puolestaan on 9.6.

Suomen lintulajien ensihavainnoista kertovan luettelon (BirdLife Suomi) perusteella pikkutiira saapui maahamme 1800-luvulla, mutta täsmälliset tiedot puuttuvat tai ovat epävarmoja.

Pohjolan linnut värikuvin (PLV) kertoo kuitenkin pikkutiiran olevan linnustomme uusimpia tulokkaita ja sen leviämishistorian olevan tarkoin tiedossa. Teoksen mukaan maamme ensimmäinen pikkutiira tavattiin Iin Maakruunissa syyskuussa 1946. Havainnon arveltiin liittyvän Luulajan ulkosaaristossa pesivään, muutaman parin pesimäyhteisöön.

Pikkutiira pesii matalilla hiekkarannoilla tai särkillä Brittein saarilta Keski-Aasian kautta Ison valtameren rannikolle. Talvehtimisseudut ovat mm. läntisessä Afrikassa ja Australiassa. Hyvin samankaltainen lähilaji esiintyy mm. Pohjois-Amerikan eteläosissa.

Lapin lintutieteellisen yhdistyksen alueelta on kirjattu harvinainen havainto 28.6.: kangaskiuru Sodankylän Pyhä Nattasella.

Pikkutiira:

Aikuisen pikkutiiran nokka on keltainen, mustakärkinen, ja otsa valkoinen. Kooltaan se on vain vähän tervapääskyä suurempi. – Kuva: Jouko Kärkkäinen.